

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3^ο ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν:

α. Ποιος ο ρόλος των εκπροσώπων των δύο Εκκλησιών στο Σχίσμα του 1054;

(μονάδες 13)

β. Σε τι ζητήματα αφορούσε η σύγκρουση και ποια ήταν η κύρια δογματική διαφορά που χώριζε τις δύο Εκκλησίες από την εποχή του Φωτίου;

(μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ήταν το ίδιο διαποτισμένος (ο Μιχαήλ Κηρουλλάριος) με τη συνείδηση της υπεροχής του αξιώματός του, όπως και ο αντίπαλός του στη Ρώμη, και η συνείδηση αυτή ήταν συνυφασμένη με τέτοιο πάθος για δύναμη που δεν δίσταζε να παραμερίζει κάθε εμπόδιο. Στο πλευρό του πάπα (Λέοντος Θ΄) βρισκόταν όμως ο καρδινάλιος Ουμβέρτος ως αρχηγός της αδιάλλακτης αντιβυζαντινής παρατάξεως της Ρώμης. Στα πρόσωπα του Μιχαήλ Κηρουλλαρίου και του Ουμβέρτου συγκρούστηκαν δύο άνδρες τολμηροί και αδίστακτοι, που προχωρούσαν κατ' ευθείαν στο στόχο τους, έτοιμοι να αποκαλύψουν τις αιώνιες λανθάνουσες αντιθέσεις και να θέσουν τον κόσμο μπροστά σε ένα αμείλικτο δίλημμα. Η έριδα¹ ξέσπασε χωρίς να υπολογισθεί η κατάσταση που επικρατούσε την εποχή εκείνη και όταν επεκτάθηκε σε δογματικά και λειτουργικά ζητήματα, τότε η κατάσταση έφθασε στο σημείο που η συνεννόηση να είναι εκ των προτέρων αδύνατη, γιατί εκεί η σύγκρουση κάλυπτε παλαιά ζητήματα και διαφορές (filioque) ήδη από την εποχή του Φωτίου. Οι παπικοί απεσταλμένοι στις 16 Ιουλίου 1054 αφόρισαν τον Κηρουλλάριο, ο οποίος στη συνέχεια ανταπέδωσε τον αφορισμό εναντίον τους.

Ostrogorsky, G., *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*, τ. Β΄, Ιστορικές Εκδόσεις Στ. Βασιλόπουλος, Αθήνα 1979, σ. 223-225. (διασκευή)

¹ διαμάχη